

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/28/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414208087
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4414208087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Gbelce, so sídlom Gbelce, Kolónia 741/16, IČO: 34 076 514, proti žalovanej: Mgr. R. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., J. 8, o zaplatenie 3.495,85 eura, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 11. novembra 2015 č. k. 13C/111/2014-215 a proti uzneseniu z 18. decembra 2015 č. k. 13C/111/2014-256, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti p
o t v r d z u j e .

V časti týkajúcej sa náhrady trov konania strán sporu a náhrady trov konania štátu z r u š u j e a
ve c m u v t ý c h t o č a s t i a c h v r a c i a n a ď a ľ š i e k o n a n i e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.428,94 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Súčasne rozhodol o náhrade trov konania strán sporu a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 209 eur za zaplatený súdny poplatok za žalobu a zároveň jej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Nové Zámky 24 eur z titulu náhrady trov konania štátu a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 451 a § 456 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“). Dôvodil, že v predmetnom konaní sa žalobca žalobou od žalovanej domáhal zaplatenia sumy 3.495,85 eura, na tom skutkovom základe, že žalovaná vybrala z účtov žalobcu, ktoré viedla v rozpore s cirkevným zákonom na svoje meno, uvedenú sumu. Z trestného rozkazu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3T/107/2014 z 04. 09. 2014, ktorý nie je právoplatný, zistil, že žalovaná bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu sprenevery a bol jej uložený podmienený trest odňatia slobody, za to, že zriadila na svoje meno osobné účty v J. J. a.s. pobočka R. č. XXXXXXXXXXX/XXXX a pobočka G. č. XXXXXXXXXXX/XXXX, na ktoré boli poukazované peňažné prostriedky pochádzajúce výlučne z milodarov, ofier a iných príspevkov cirkevníkov, ktoré prostriedky vybrala a naďalej s nimi neoprávnene disponovala i napriek tomu, že vedela, že jej nepatria. Tieto nevyúčtovala a výslovnne ich odmietla vydať s tým, že ich blokáciou chce spravodlivosť na cirkevnom súde. Z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX žalovaná dňa 15. 04. 2011 vybrala sumu 2.428,94 eura a z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX dňa 28. 04. 2011 vybrala sumu 1.000 eur. Z týchto dvoch výberov žalovaná potvrdila iba výber zo dňa 15. 04. 2011 a pokiaľ ide o výber v sume 1.000 eur tvrdila, že ho neuskutočnila a ani nemohla, pretože sa na účte taká suma nenachádzala. Tieto tvrdenia boli vyvrátené správou z banky. Súd mal teda za nesporné, že žalovaná uskutočnila výbery finančných prostriedkov patriacich žalobcovi v sume 3.428,94 eura, čoho si bola aj vedomá, a sama to vo svojich písomných vyjadreniach priznala. Uviedla však, že tieto peniaze (avšak len v sume 2.428,94 eura) len zadržiava a keď jej žalobca vyhovie, tak ich potom vráti. Uzavrel, že nepochybne bolo

v konaní preukázané bezdôvodné obohatenie žalovanej na úkor žalobcu sumou 3.428,94 eura, preto ju v intenciách ust. § 451 a § 456 OZ zaviazal k vydaniu tohto bezdôvodného obohatenia. Vo zvyšnej časti - zaplata sumy 66,91 eura žalobu zamietol ako nedôvodnú. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil poukazom na ust. podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj ako „OSP“) a v konaní úspešnému žalobcovi priznal súd právo na plnú náhradu trov konania a to súdneho poplatku za žalobu v sume 209 eura. O trovách štátu rozhodol s poukazom na ust. § 148 ods. 1 OSP a zaviazal žalovanú ako neúspešnú stranu v konaní na zaplata trov štátu v sume 24 eur.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že bolo rozhodnuté v jej neprítomnosti a na nepríslušnom súde. Tvrdila, že konanie malo prebiehať na súde v Piešťanoch. Argumentovala, že v konaní predložila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a táto jej obrana bola súdom odignorovaná. Ďalej namietala zaujatosť konajúceho sudcu a súd prvej inštancie o jej námietke nerozhodol. Výpoveď zo zamestnania zo strany žalobcu jej nebola daná zákonným spôsobom, ktoré tvrdenia (netýkajúce sa predmetného konania) rozsiahlym spôsobom rozviedla v odvolaní.

3. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovanej písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj ako „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania strán sporu a náhrady trov konania štátu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Rozsudok v zamietajúcej časti nadobudol právoplatnosť pre absenciu odvolania.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie týkajúce sa veci samej, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny v jeho vyhovujúcej časti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). V tejto časti sa odvolací súd plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a k námietkam uvedeným v odvolaní žalovanej odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnené a tým aj preskúmateľné.

10. Podľa § 451 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

11. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

12. Podstata zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie (§ 451 a nasl. OZ) spočíva v tom, že toho, kto poruší povinnosť neobohacovať sa na úkor iného, stíha nepriaznivý právny následok v podobe sankcie spočívajúcej v povinnosti bezdôvodné obohatenie vydať. Vzniku zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie je vždy potrebné splnenie všetkých predpokladov a to získanie bezdôvodného obohatenia jedným subjektom, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma iného subjektu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia jedným subjektom a majetkovou ujmom druhého subjektu. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Aktívna legitímácia pri uplatnení právomoci zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie vyplýva z ust. § 456 OZ. Toto ustanovenie určuje subjekt, ktorý je v rámci právneho vzťahu zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie postihnutým, a preto oprávneným veriteľom je ten, v koho majetkovej sfére došlo k strate majetkových hodnôt, ktoré možno vyjadriť v peniazoch. Účelom hore citovanej právnej úpravy je predovšetkým zabrániť vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor iného. Ak však už bezdôvodné obohatenie vzniklo, právna úprava zabezpečuje povinnosť jeho vydania. K osobitným skutkovým podstatám vzniku bezdôvodného obohatenia medzi iným patrí i plnenie bez právneho dôvodu, t. j. plnenie, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval. Pôjde teda o všetky tie prípady, kde poskytnuté plnenie od začiatku nemalo právny dôvod, ako napr. prijatie preddavku na plnenie podľa zmluvy, ktorú účastníci zamýšľali a k uzatvoreniu ktorej však neprišlo, prijatie plnenia, ktoré niekto omylom poskytol inému, voči ktorému nie je v žiadnom právnom vzťahu, a pod.

13. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v jeho vyhovujúcej časti odvolací súd len sumarizuje, že žalobca sa dôvodne od žalovanej domáhal zaplatenia sumy 3.428,94 eura, pretože žalovaná po udelení trestu zákazu výkonu kňazskej služby vybrala z účtov, vedených v rozpore s cirkevným zákonom na jej meno, finančné prostriedky žalobcu. Bolo nesporné, že žalovaná zriadila v J. J. na svoje meno účty v J. J.i a.s., pobočka G. č. účtu: XXXXXX-XXXXXXXXXX a v pobočke R. č. účtu: XXXXXX-XXXXXXXXXX, na ktoré boli poukazované peňažné prostriedky pochádzajúce výlučne z milodarov, ofier a iných príspevkov cirkevníkov, teda prostriedky žalobcu. Nevyvrátiteľne bolo preukázané Správou zo J. a.s. Bratislava zo dňa 11. 02. 2015, že žalovaná vybrala z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 15. 04. 2011 sumu 2.428,94 eur a správou zo J. a.s. Bratislava zo dňa 23. 02. 2015, že z účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 28. 04. 2011 žalovaná vybrala sumu 1.000 eur. Zadržanie sumy 2.428,94 eura žalovaná potvrdila, popierala vybratie sumy 1.000 eur s tým, že na účte sa tieto financie nenachádzali, čo však bolo vyvrátené správou z peňažného ústavu. Je teda zrejmé, že žalovaná uskutočnila výber finančných prostriedkov žalobcu v celkovej výške 3.428,94 eura a týmto svojím konaním sa bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu, a preto sa tento dôvodne domáhal v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení vrátenia žalovanej sumy. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie v tom smere, že akékoľvek prípadné nároky žalovanej voči žalobcovi si musí uplatniť na príslušnom orgáne a v inom príslušnom konaní.

14. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej rozhodol o náhrade trov konania strán sporu a náhrade trov konania štátu z dôvodu uvedeného v ust. § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

15. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy strane v konaní spôsobujú porušenie jej práva na spravodlivý proces, odnímajú jej možnosť konať pred súdom, pretože jej bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závažný

procesný postup súdu, ktorým strane v konaní znemožní realizáciu jej procesných práv, priznaných jej v civilnom sporovom konaní.

16. Z obsahu spisu je zrejmé, že za podané odvolanie súd prvej inštancie vyrubil žalovanej súdny poplatok uznesením zo dňa 18. 12. 2015 č. k. 13C/111/2014-256. Na toto uznesenie žalovaná reagovala podaním, doručeným súdu dňa 13. 01. 2016, nazvané ako odvolanie, ktoré ale v zmysle § 124 ods. 1 CSP bolo potrebné jednoznačne posúdiť podľa jeho obsahu ako návrh na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Z obsahu tohto podania jednoznačne vyplýva, že žalovaná požiadala o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pretože spĺňala zákonné predpoklady, poukazujúc najmä na skutočnosť, že je dlhodobo nezamestnaná a bez akéhokoľvek príjmu. S poukazom na uvedené potom súd prvej inštancie odňal žalovanej možnosť konať pred súdom, teda nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď o tejto jej žiadosti nerozhodol. Až v nadväznosti na rozhodnutie o žiadosti žalovanej o oslobodení od platenia súdnych poplatkov rozhodne o trovách štátu. S poukazom na uvedený nedostatok musel odvolací súd napadnutý rozsudok v časti, v ktorej rozhodol o náhrade trov konania strán sporu a náhrady trov konania štátu, zrušiť a vec vrátiť v týchto častiach súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

17. Záverom odvolací súd k námietkam žalovanej týkajúcich sa príslušnosti konajúceho súdu uvádza, že miestna príslušnosť súdu sa určuje podľa okolností v čase začatia konania a ak po začatí konania dôjde k zmene okolností, podľa ktorých sa príslušnosť určuje, spravidla to nemá vplyv na už raz založenú miestnu príslušnosť, teda konanie sa až do jeho skončenia vedie na súde, ktorý bol miestne príslušný v čase začatia.

18. Odvolací súd sa podaním (odvolaním) žalovanej proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 18. 12. 2015 č. k. 13C/111/2014-256, ktorým žalovanej vyrubil súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku vo veci samej, nezaoberal, pretože, ako už bolo uvedené vyššie, toto podanie žalovanej bolo potrebné jednoznačne v zmysle ust. § 124 ods. 1 CSP posúdiť podľa jeho obsahu ako návrh na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, a preto uvedené uznesenie bolo nesprávne predložené súdom prvej inštancie na rozhodnutie o podaní, ktoré nie je odvolaním proti tomuto uzneseniu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).